

A fizetési mérleg alakulása a 2002. júliusi adatok alapján

A végleges számítások szerint 2002. júliusban 215 millió euró hiánnyal zárt a folyó fizetési mérleg. Az előző évi júliusi egyenleg 94 millió euró többletet mutatott. A változásban meghatározó az áruforgalom kiadási többletének növekedése, valamint a szolgáltatások bevételi többletének csökkenése. A szezonális hatások kiszűrésével számított egyenleg 325 millió euró hiányt mutat. Júliusban az adósságot nem generáló tőketételeknél mért nettó forrásbeáramlás 74 millió euró volt.

2002. július végén a jegybanki tartalékok értéke 10,3 milliárd euró volt. A nemzetgazdaság bruttó adósságállománya 0,1 milliárd euróval nagyobb az előző hónapban mért értéknél. A bruttó külföldi adósság változását a tranzakciók 0,2 milliárd eurós csökkenő, valamint a keresztárfolyamok, ár és egyéb állományváltozások 0,3 milliárd eurós növelő hatása határozta meg. A nettó külföldi adósságállomány az előző hónaphoz képest lényegében nem változott. A tranzakciók 0,1 milliárd eurós növelő hatását a keresztárfolyamok, ár és egyéb állományváltozások kompenzálták. A forintban denominált jegybanki értékpapírok és állampapírok állománya 2002. július végén 5,3 milliárd euró volt, 0,2 milliárd euróval magasabb az előző hónapban mért adatnál.

Magyarország külfölddel kapcsolatos adósságállományának alakulása

Milliárd euró

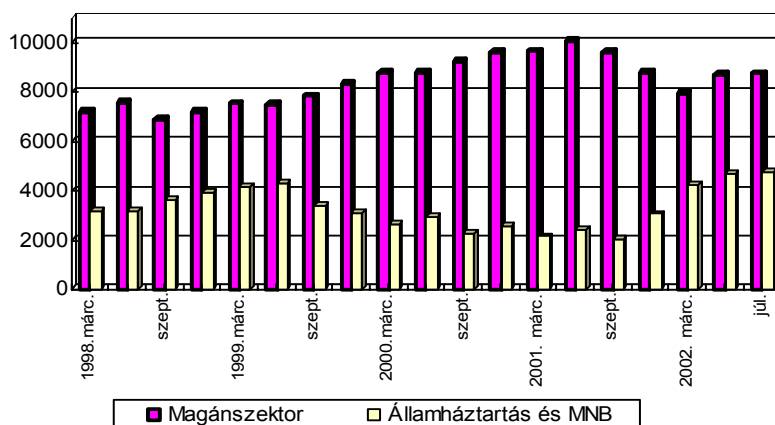
	2002	
	jún.	júl.
I. Nemzetgazdaság (S.1), bruttó adósság (A+B)	36,6	36,7
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	16,1	16,2
A.1. ebből: forint értékpapírok	5,1	5,3
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	20,5	20,4
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	6,5	6,5
II. Nemzetgazdaság (S.1), nettó adósság (A+B)	13,4	13,4
A: Államháztartás és MNB (S.13+S.121)	4,7	4,7
A.1. ebből: forint értékpapírok	5,1	5,3
B. Magánszektor (S.1-S.13-S.121)	8,7	8,7
B.1. ebből: tulajdonosi hitelek	3,7	3,6
III. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló bruttó adósság^{a)}	25,0	24,9
IV. Nemzetgazdaság (S.1), devizában fennálló nettó adósság^{a)}	4,5	4,5

a) tulajdonosi hitelek nélkül

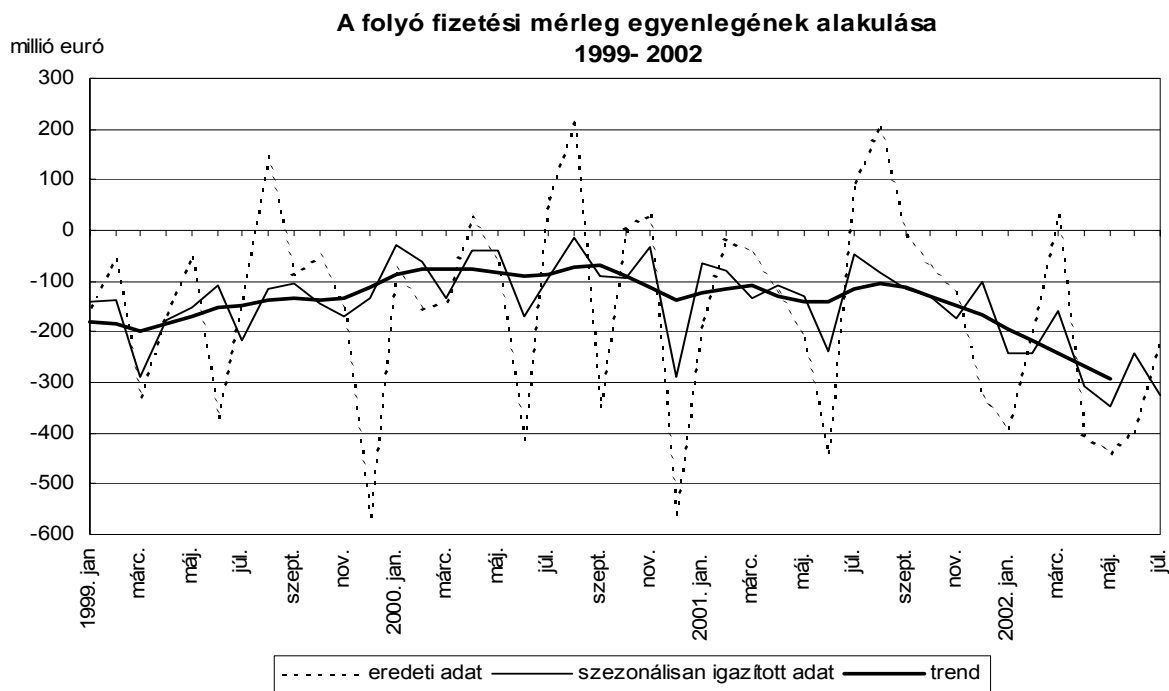
N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

Magyarország nettó adósságállománya, 1998-2002 (szektoronként, tulajdonosi hitelekkel)

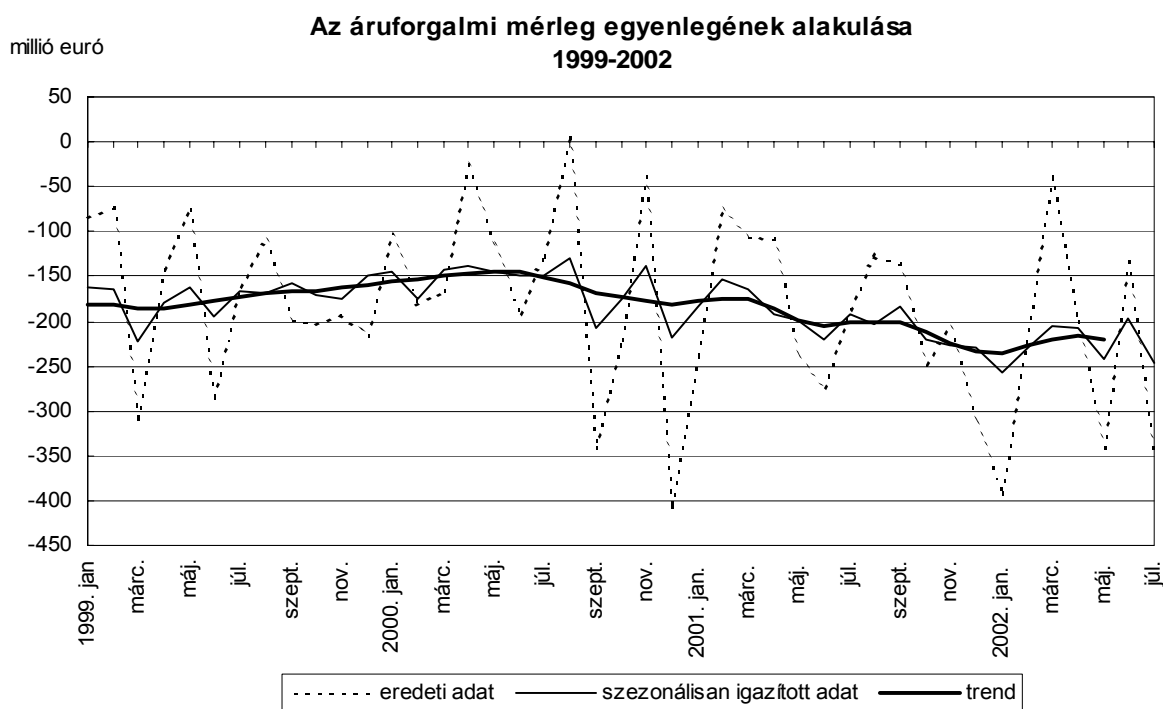
millió euró

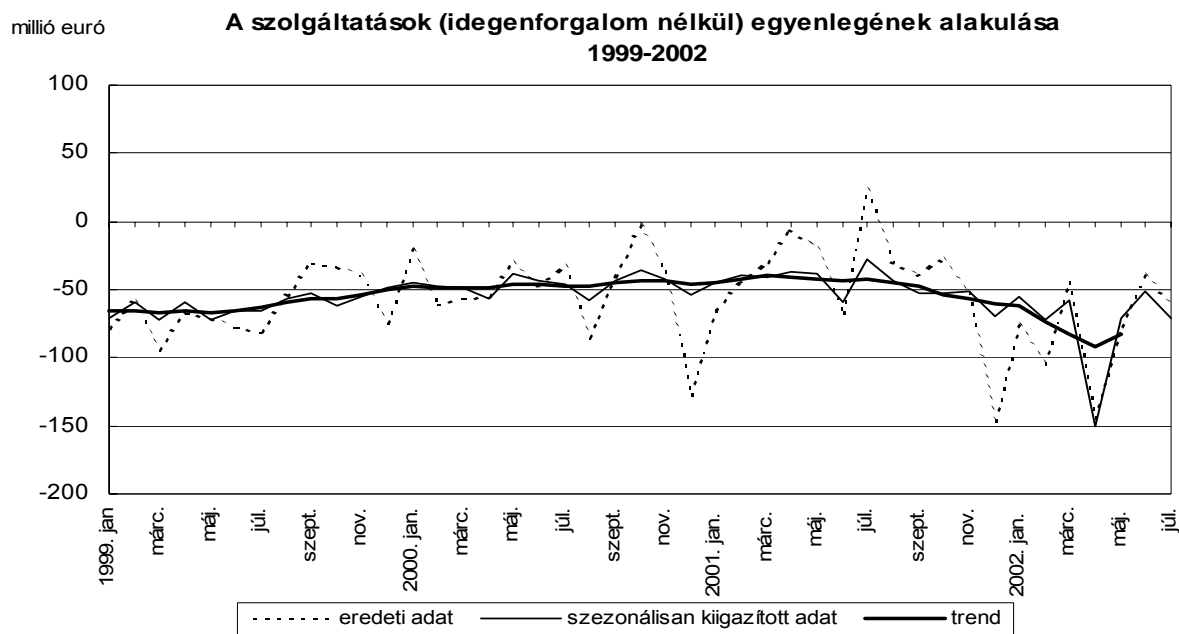
Az államháztartás és az MNB nettó adósságállományának a múlt év közepéhez képest bekövetkezett növekedése a forintban denominált adósság növekedésével és a tartalékok csökkenésével, míg a magánszektor nettó adósságállományának változása túlnyomórészt a követelések növekedésével magyarázható.

2002. júliusban az áruforgalom egyenlegének kiadási többlete 3024 millió euró export és 3374 millió euró import egyenlegeként alakult ki. A kivitel 263 millió euróval, a behozatal 424 millió euróval haladja meg az előző év azonos havi adatát. A szezonálisan kiigazított egyenleg júliusban az előző évinél 53 millió euróval nagyobb hiányt mutat.

2002. júliusban, az idegenforgalomban megjelent 392 millió euró bevétel 112 millió euróval alacsonyabb az előző év júliusi adatnál, míg a 150 millió euró kiadási szint megegyezik a tavalyi adattal. A vizsgált hónapban az idegenforgalmon kívüli szolgáltatások kiadási többlete 60 millió euró volt. Ennek a hónapnak a hatása megtörni látszik az egyenleg 2001 nyarától folyamatosan növekvő kiadási többletet mutató trendjét.

A tőkebefektetésekhez kapcsolódó 85 millió euró nettó jövedelemkiáramlásban belül a profitjellegű nettó kifizetés 14 millió euróval nagyobb, az adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó nettó kamatkifizetés 44 millió euróval kisebb az előző évi értéknél.

A viszonzatlan folyó átutalások júliusi 37 millió euró bevételi többlete 17 millió euróval haladja meg a tavaly júliusban regisztrált értéket.

A nem adóssággeneráló finanszírozás formájában megjelenő tőkemozgások egyenlege júliusban 74 millió euró volt. A pénzben, tulajdonosi részesedés formájában megvalósuló közvetlen tőkebefektetések értéke a magyar befektetők 17 millió euró külföldre irányuló és a külföldi befektetők 157 millió euró, Magyarországra irányuló tőkebefektetésének eredményeként alakult ki. A tulajdonviszonyt megtestesítő portfólió befektetéseknél jelentkező nettó forgalom 65 millió euró forráskiáramlást mutatott.

A folyó fizetési mérleg alakulása

Millió euró

	2001				2002			
	máj.	jún.	júl.	jan-júl.	máj.	jún.	júl.	jan-júl.
1. Áruk, egyenleg	-240	-275	-188	-1230	-341	-134	-349	-1664
1.1. Export	2649	2598	2761	18151	2843	2833	3024	19297
1.2. Import	2889	2873	2950	19382	3184	2966	3374	20961
2. Szolgáltatások és jövedelmek, egyenleg	24	-178	262	186	-123	-286	97	-564
2.1. Szolgáltatások*, egyenleg	232	198	377	1339	116	126	182	530
2.1.1. Export	698	738	922	4718	678	717	838	4691
2.1.2. Import	467	541	545	3379	562	591	655	4161
2.2. Jövedelmek, egyenleg	-208	-375	-115	-1153	-239	-412	-85	-1094
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-70	-144	-41	-522	-86	-157	3	-449
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-139	-232	-74	-632	-151	-257	-88	-642
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	1	1	0	1	-1	1	0	-3
3. Vizonyatlan folyó átutalások, egyenleg	3	17	20	131	21	23	37	213
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-213	-436	94	-914	-443	-397	-215	-2015
5. Nem adósságeneráló finanszírozás, egyenleg	127	102	22	607	-95	37	74	477
5.1. Részvény és egyéb tulajdonosi részesedés, egyenleg	119	103	16	506	-19	93	140	554
5.1.1. Külföldön, egyenleg	-12	-13	-10	-357	-21	22	-17	-77
5.1.2. Magyarországon, egyenleg	131	116	26	863	2	71	157	631
5.2. Portfólió befektetések, tulajdonviszonyt megtestesítő értékpapírok, egyenleg	8	0	6	101	-76	-55	-65	-77

*- ebből: Idegenforgalom, egyenleg	252	265	354	1549	193	165	242	1075
bevétel	377	413	504	2384	319	298	392	1967
kiadás	125	148	150	835	125	133	150	892

N.B.: Kerekítés miatt az összesen adatokban eltérés lehet

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2002						
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.
1. Áruk, egyenleg	-257	-229	-205	-208	-243	-196	-246
1.1. Export	2559	2686	2740	2797	2825	2940	2915
1.2. Import	2908	2942	2929	3043	3103	3046	3183
2. Szolgáltatások és jövedelmek							
2.1. Szolgáltatások							
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg	157	193	171	162	173	156	158
bevétel	283	317	292	285	295	280	290
kiadás	138	141	133	117	127	110	121
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	-55	-72	-57	-150	-70	-51	-71
bevétel	381	390	389	382	391	404	385
kiadás	442	468	452	493	478	477	492
2.2. Jövedelmek							
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-55	-56	-50	-58	-60	-54	-33
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-81	-76	-77	-73	-86	-86	-86
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	1	-4	0	0	-1	1	0
3. Vizonyatlan folyó átutalások, egyenleg	30	30	35	31	36	36	37
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-242	-243	-159	-308	-347	-244	-325

A folyó fizetési mérleg alakulása (szezonálisan kiigazított adatok) ^{a)}

Millió euró

	2001											
	jan.	febr.	már.	ápr.	máj.	jún.	júl.	aug.	szep.	okt.	nov.	dec.
1. Áruk, egyenleg	-184	-154	-164	-193	-200	-220	-193	-202	-184	-220	-227	-228
1.1. Export	2593	2534	2542	2618	2576	2706	2719	2607	2591	2588	2687	2605
1.2. Import	2806	2665	2777	2775	2777	2943	2845	2760	2752	2837	2921	2870
2. Szolgáltatások és jövedelmek												
2.1. Szolgáltatások												
2.1.1. Idegenforgalom, egyenleg												
bevétel	228	201	227	236	234	252	269	250	261	250	264	259
kiadás	363	308	339	351	355	382	375	371	378	376	389	381
2.1.2. Egyéb szolgáltatások, egyenleg	117	115	116	102	127	122	121	145	121	135	127	113
bevétel	-45	-40	-41	-37	-39	-60	-28	-43	-53	-53	-51	-69
kiadás	311	313	330	353	345	339	387	376	367	365	377	377
2.2. Jövedelmek	366	353	369	360	381	406	409	400	409	421	433	450
2.2.1. Adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-61	-71	-65	-73	-70	-67	-72	-64	-60	-73	-71	-49
2.2.2. Nem adósság típusú befektetésekhez kapcsolódó jövedelem, egyenleg	-69	-71	-85	-112	-74	-65	-79	-69	-86	-78	-74	-64
2.2.3. Munkajövedelmek, egyenleg	-1	0	-1	1	1	1	0	0	0	1	1	2
3. Viszonytalan folyó átutalások, egyenleg	23	22	17	25	18	22	25	24	29	26	26	29
4. Folyó fizetési mérleg egyenlege	-64	-80	-135	-109	-129	-240	-48	-82	-117	-132	-172	-102

* * * * *

Tájékoztatásul közöljük, hogy 2002. július hónapban az euró átlagos árfolyama 246,64, a dollár átlagos árfolyama 248,59 forint, valamint az euró hó végi árfolyama 245,05, a dollár hó végi árfolyama 250,18 forint volt.

* * * * *

a) Módszertani megjegyzések a szezonálisan kiigazított adatokhoz:

A folyó fizetési mérleg összetevőire elvégzendő szezonális kiigazítás 2002 folyamán az alábbi módszerrel történik:

- 1) A folyó fizetési mérleg összetevőinek szezonális kiigazítása az Eurostat ajánlásaival összhangban a Demetra interface-n belül a SEATS TRAMO software-rel történik.
- 2) Az *ünnepnapok* hatását a magyarországi ünnepnapokra elkészített beépített változó segítségével, a *munkanaphatást* pedig két regresszós változó felhasználásával szűrjük ki.
- 3) A *kiugró értékek* azonosítása az alapbeállítás szerint történik, mind a három outlier- típus azonosítását megengedve.
- 4) A szezonálisan kiigazított idősorok stabilitása, a *revíziók minimalizálása* érdekében a rendelkezésre álló idősorokat 1994-től igazítjuk, valamint egy éven keresztül ugyanazt a modellbeállítást alkalmazzuk. A megjelenő publikációkban a program által számolt trend helyett a szimmetrikusan a centrumtól távolodva csökkenő súlyú öthavi ($yt = 1/9xt + 2/9xt - 1 + 3/9xt + 2/9xt + 1 + 1/9xt + 2$) mozgóátlagot szerepeltetjük.
- 5) Az egyenlegekre nézve direkt kiigazítást alkalmazunk, ami annyit jelent, hogy az eredeti adatokból képzett egyenleg sorokra közvetlenül végezzük el a szezonális kiigazítást. Ebből következően az összetevők szezonálisan kiigazított adataiból nem állítható elő az egyenleg szezonálisan kiigazított adata.
- 6) A munkajövedelmek időszora nem tartalmaz szezonális hatást, ezért a táblázatban az eredeti adatok szerepelnek.

Módszertani megjegyzések a publikációhoz, táblázatokhoz:

- 1) A szektorok és alszektorok neve után szereplő kód (pl. S.121) a nemzetközi gyakorlatban általánosan használt osztályozás megfelelő csoportjára utal. Az egyes szektorok tartalmi leírása az MNB honlapján a Pénzügyi adatok/Statiztika címszó alatt „Az új statisztikai szektorbontás 2001 júniusától” található (www.mnb.hu).

MAGYAR NEMZETI BANK
STATISZTIKAI FŐOSZTÁLY